

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Asan/23/2020
Identifikačné číslo spisu: 4019200356
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4019200356.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Šobichovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v právnej veci žalobcu: O. B., N. D., O. X, zastúpený Sidor a partneri s.r.o., so sídlom Hlohovec, Železničná 4/A, proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, Štefánikova trieda 69, Nitra, za účasti ďalšej účastníčky konania L. O. G. B., N. D., O. X, o správnej žalobe vo veciach správneho trestania, o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.OÚ-NR-OVBP2-2019/014533-2 zo dňa 24.04.2019, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č.k. 23Sa/63/2019-114, zo dňa 24. februára 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/63/2019-114 zo dňa 24. februára 2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e :

I.
Administratívne konanie a konanie pred správny súdom

1. Žalovaný správny orgán rozhodnutím zo dňa 24. 04. 2019 č. OU-NR-OVBP2-2019/014533-2 zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Mesta Nitry č. SP 5198/2018-037-JUDr. SP zo dňa 26. 09. 2018 o uznaní žalobcu za vinného zo spáchania priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. c/ Stavebného zákona, ktorého sa dopustil tým, že spolu s manželkou L. B. v období od letných mesiacov v r. 2017 do 26. 09. 2018 na pozemku parc. č. 1793 kat. územie Y. O. O. X. Č.. X v Nitre užíval bez kolaudačného rozhodnutia zmenu stavby „Prestavby, prístavba a nadstavba rodinného domu“ tak, že ho uznal vinným zo spáchania priestupku podľa 105 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona, ktorého sa obvinený žalobca dopustil tým, že ako vlastník stavby a stavebník zmien stavby „Prestavby, prístavba a nadstavba rodinného domu“ dňa 22. 06. 2018 na parc. č. 1793 kat. územie Y. D. O. X. Č.. X v Nitre nezabezpečil podmienky na vykonanie štátneho stavebného dohľadu, tým, že zabránil orgánu štátneho

stavebného dohľadu vyhotoviť fotodokumentáciu užívania zmien vo vnútri stavby, za čo mu podľa § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch bola uložená pokuta vo výške 800,- eur a bola mu uložená povinnosť nahradiť trovy konania vo výške 16,- eur.

2. Stavebný úrad napadnutým rozhodnutím zastavil konanie vo veci priestupku podľa § 105 ods. 2 písm. a/ Stavebného poriadku, ktorého sa mal žalobca dopustiť tým, že ako stavebník v období jesenných mesiacov v r. 2015 na predmetnom pozemku na O. X. Č.. X S. D. ako stavebník uskutočnil zmeny stavby „Prestavby, prístavba a nadstavba rodinného domu“, v rozpore so stavebným povolením vydaným Mestom Nitra pod č. SP 6131/2015-003-MZ zo dňa 08. 04. 2015, a to tým, že strešná konštrukcia nadstavby presahuje 0,30m nad susedný pozemok, parc. č. 1792 vlastníkov I. B. V. L. B., O. Č.. X D., o čom dňa 15. 05. 2018 Ing. Miloslav Hatala, geodetická odborná kancelária G.O.K., J. Vuruma č. 4 Nitra, vyhotovil „Zameranie presahu strešného plášťa nehnuteľnosti stojacej na parcele 1793, kat. územie Chrenová“, pretože zodpovednosť za priestupok zanikla.

3. Prvostupňový správny orgán oznámením zo dňa 26. 03. 2018 žalobcovi ako aj manželke žalobcu oznámil začatie nového konania vo veci priestupkov a nariadil termín ústneho pojednávania na deň 18. 04. 2018, kedy okrem obvinených boli na ústne pojednávanie predvolaní aj svedkovia, a to vlastníci susedných stavieb C. Ď., O. Č.. X D. a O.. I. B. V. L. B., P. N. O. Č.. X D.. Žalobca a jeho manželka dňa 12. 04. 2018 požiadali o zmenu termínu a bol s nimi dohodnutý ďalší termín ústneho pojednávania na deň 24. 04. 2018. Predvolaní svedkovia boli prítomní na ústnom pojednávaní dňa 18. 04. 2018 a ich výpovede podrobne prvostupňový správny orgán uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Na predmetnom ústnom pojednávaní bola vypočutá aj O. O., ako zástupkyňa štátneho stavebného dozoru. Taktiež bola vypočutá aj V. C., tiež pracovníčka štátneho stavebného dozoru.

4. Na ďalšom pojednávaní dňa 24. 04. 2018 okrem obvinených bol vypočutý aj svedok L.. Ľ. Š. z geodetickej kancelárie, ktorá vyhotovila geometrický plán na zameranie rozostavanej stavby.

5. Stavebný orgán nariadil ďalšie ústne pojednávanie dňa 11. 05. 2018, kde okrem obvinených boli predvolaní ďalší svedkovia, projektant zmien stavby, dodávateľ strešného systému a dodávateľ montážnej strechy.

6. Prvostupňový správny orgán rozsiahlym dokazovaním, ktoré podrobne uviedol v rozsiahlom odôvodnení prvostupňového rozhodnutia zistil presne a úplne skutočný stav veci a po hodnotení miery zavinenia žalobcu dospel k záveru, že išlo o vedomú nedbanlivosť, pretože on ako obvinený a jeho manželka vedeli, že môžu svojím konaním porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehali na to, že tento zákon neporušia alebo neohrozia. Záujem chránený zákonom spočíva v znení v ustanovení § 76 ods. 1 stavebného zákona, ktoré jednoznačne stanovuje, že tú časť stavby, na ktorej sa vykonala zmena, pokiaľ táto vyžadovala stavebné povolenie možno užívať len na základe kolaudačného rozhodnutia.

7. Podľa § 105 ods. 3 písm. c/ Stavebného zákona, priestupku sa dopustí a pokutou do 33.193 eur sa potrestá ten, kto stavbu užíva bez kolaudačného rozhodnutia, pokiaľ je také rozhodnutie potrebné.

8. Prvostupňový správny orgán na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca sa dopustil uvedeného priestupku tým, že prístavbu a nadstavbu rodinného domu užíval bez právoplatného kolaudačného rozhodnutia. Táto skutočnosť bola preukázaná svedeckými výpoveďami ako aj výsledkami šetrenia štátneho stavebného dozoru, ktoré bolo vykonané dňa 08. 02. 2018 a 22. 06. 2018.

9. Pri ukladaní sankcie a jej výmery podľa § 12 zákona o priestupkoch správny orgán prihliadol na pohnútky, ktoré viedli žalobcu k užívaniu stavby a úraz skonštatoval, že žalobca chcel zlepšiť podmienky bývania pre svoju šesť člennú rodinu a vytvoriť najmä komfortnejšie bývanie pre svoje maloleté deti v detských izbách, ktoré sa nachádzajú v nadstavbe. Túto skutočnosť vyhodnotil prvostupňový správny orgán ako poľahčujúcu okolnosť.

10. Pri posudzovaní spôsobu spáchania priestupku prvostupňový správny orgán zohľadnil aj tú

skutočnosť, že žalobca podal návrh na kolaudáciu zmien stavby, až potom keď sa dozvedel z podnetov susedov B.Š., že žalobca s rodinou užívajú a bývajú v nadstavbe.

11. Pri posudzovaní osoby prvostupňový správny orgán prihliadol na tú skutočnosť, že obaja manželia sú spoločníkmi a konateľmi právnickej osoby, ktorá má v predmete činnosti okrem iného aj uskutočňovanie stavieb a ich zmien, z čoho je možné vyvodiť, že obaja by mali poznať a dodržiavať ustanovenia stavebného zákona, ktoré upravujú uskutočňovanie stavieb a ich zmien, vrátane zákonných podmienok ich užívania.

12. Čo sa týka ďalšieho skutku, ktorý bol kladený žalobcovi za vinu, a to nezabezpečenie podmienok na vykonanie štátneho stavebného dozoru, prvostupňový správny orgán dospel k záveru, že v zmysle § 100 písm. a/ Stavebného zákona, ktorý jednoznačne stanovuje, že vlastník stavby je povinný nielen umožniť orgánom štátneho stavebného úradu vstupovať do stavby, nazerať do jej dokumentácie ale aj utvárať predpoklady pre výkon dohľadu. Obvinený bez toho, že by si overil zákonné podmienky vyhotovovania fotodokumentácie, túto jednoducho odmietol a neumožnil jej vyhotovenie vo vnútri stavby. Z tohto konania žalobcu, ako stavebníka, nebolo možné detailne porovnať skutkový stav užívania zmeny stavieb v čase šetrenia so skutkovým stavom zisteným pri šetrení dňa 08. 02. 2018. Čo sa týka uloženia výšky trestu, prvostupňový správny orgán uložil žalobcovi výšku pokuty 800,- eur na spodnej hranici sadzby, ktorá predstavuje 2,4% z možnej pokuty do výšky 33.197,- eur. Pri výške uloženej pokuty prihliadol najmä na tú skutočnosť, že obvinený sa týmto konaním snažil zlepšiť podmienky svojej šesťčlennej rodiny.

13. Voči predmetnému prvostupňovému správneho orgánu podal žalobca odvolanie, v ktorom poukázal na nezákonnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu. V odvolaní uvádzal, že je nevinný, že stavba nie je užívaná, žiadny závažný priestupok sa nestal. Namietal aj postup správneho orgánu pri prejednávani priestupku ako aj šetrenie vykonané štátnym stavebným dozorom.

14. Odvolací správny orgán rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2019/014533-2 zo dňa 24. 04. 2019 zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie I. stupňového správneho orgánu potvrdil.

15. Žalovaný ako odvolací správny orgán preskúmal odvolanie obvineného O. B. i preložený spisový materiál v celom rozsahu a zastáva názor, že správny orgán rozhodol v súlade s vykonaným dokazovaním a napadnuté rozhodnutie je zákonné a vecne správne.

16. Žalovaný správny orgán zastáva názor, že prvostupňový správny orgán zistil všetky právne rozhodné skutočnosti a zistil presne skutkový stav veci, čo je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový správny orgán uvádzal všetky skutočnosti, ktoré bral do úvahy pri vydaní rozhodnutia a zároveň analyzoval svoje úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení svojich dôkazov, podrobne rozviedol samostatne správne konanie týkajúcich sa predmetných priestupkov, všetky vykonané úkony správneho orgánu, podania ako aj vyjadrenia účastníkov konania predvolaných svedkov ako aj podklady, z ktorých vychádzal pri vydávaní rozhodnutia.

17. Žalovaný správny orgán má za to, že spáchanie priestupkov žalobcom bola dostatočne preukázaná, jednak svedeckými výpoveďami, ale aj na základe výsledkov vykonaných štátnym stavebným dohľadom.

18. Žalovaný správny orgán má za to, že užívanie prístavby bolo preukázané aj závermi a zápismi štátneho stavebného dozoru, fotodokumentáciou, ktorá bola vyhotovená v rámci jedného šetrenia, z ktorého vyplýva, že v neskolaudovanej prístavbe sa nachádzajú kvety, taktiež veľký jedálenský stôl so stoličkami. Stavebný úrad taktiež skonštatoval, že by tento priestor neužívala 6 členná rodina, ale len to, čo tvrdil žalobca, že v prístavbe sa nachádzal len on na dokončovacích prácach. Užívanie nadstavby a prístavby bolo potvrdené viacerými svedkami a fotografiami, z ktorých bolo zrejmé, že izby sú kompletne zariadené a užívané. Čo sa týka časti rozhodnutia, ktorým bol žalovaný uznaný vinným zo

spáchania priestupku podľa § 105 ods. 1 písm. c/ Stavebného zákona, ktorého sa mal žalobca dopustiť tým, že ako vlastník stavby a stavebník zmien stavby „Prestavba, prístavba a nadstavba rodinného domu“ na pozemku č. 1793 kat. územie Y, D. O. Č.. X D., nezabezpečil podmienky na vykonanie štátneho stavebného dohľadu tým, že zabránil orgánu štátneho stavebného dohľadu vyhotovovanie fotodokumentácie užívania zmien vo vnútri stavby. I keď umožnil žalobca orgánu štátneho stavebného dozoru pohybovať sa v stavbe, nevytvoril podmienky na vykonanie ŠSD v plnom rozsahu, keď neumožnil vyhotovenie fotodokumentácie, z ktorého by bolo zrejmé presnejšie zachytenie skutkového stavu stavby.

19. Žalovaný správny orgán čo sa týka výšky uloženej pokuty, má za to, že v súlade s citovaným ustanovením § 12 ods.1 zákona o priestupkoch, prvostupňový správny orgán, dostatočne zdôvodnil výšku uloženej pokuty u žalobcu a jeho manželky, pričom dôsledne posúdil osobu žalobcu, prihliadol aj na jeho pohnútky, najmä zlepšeniu podmienok bývania svojej 6 člennej rodiny.

20. Čo sa týka námietky žalobcu uvedenej v odvolaní, že správny orgán ústne prejednával jeho priestupkovú vec a vypočúval svedkov v jeho neprítomnosti žalovaný uviedol, že prvostupňový správny orgán listom zo dňa 26. 03. 2018 oznámil podľa § 18 ods. 3 Správneho poriadku, v spojení s § 67 ods. 3 Zákona o priestupkoch, začatie konania vo veci priestupkov účastníkom konania a predvolal ich na ústne pojednávanie dňa 18. 04. 2018.

21. Správny orgán poukázal na ustanovenie § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch, koná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy ak sa odmietne dostaviť na pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo náležitého dôvodu. Správny orgán prvého stupňa v ničom nepochybil keď vypočul svedkov v neprítomnosti žalobcu, ktorý sa v krátkom časovom rozpätí, ospravedlnil, že sa pojednávania nemôže zúčastniť z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti. Mal si uvedomiť tú skutočnosť, že ako účastník konania bude mať právo na tomto prejednaní priestupku sa vyjadriť k obvineniu, ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú mu kladené za vinu, predkladať dôkazy, dôkazy na svoju obhajobu a podávať návrhy. Žalovaný má za to, že prejednávanie priestupku prvostupňový správny orgán vykonal v súlade so zákonom, t.j. s ustanoveniami § 22 ods. 1, 2 Správneho poriadku. Žalovaný mal za to, že prvostupňový správny orgán prejednal vec v zmysle zákona a rozhodnutie je náležité a podrobne odôvodnené, s ktorým sa žalovaný v plnom rozsahu stotožnil, a preto ho potvrdil a odvolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol.

22. Správny súd mal za to, že v preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu žalovaného vyplýva a nie je sporné, že z podnetu občanov bol vykonaný štátny stavebný dohľad (ŠSD) podľa § 98 až § 102 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov stavebným úradom Mesta Nitra, ktorému bolo doručené dňa 10. 08. 2017 podanie manželov B.P., bytom D., O. X na vykonanie kontroly užívania a obývania stavby rodinný dom bez kolaudačného rozhodnutia stavebníka O. B., bytom O. X, D. a dňa 02. 01. 2018 podala žiadosť C. Ď., N. O. X, Nitra, v zmysle zákona č. 211/2000 o slobodnom prístupe k informáciám a žiadala o informácie o priebehu kolaudačného konania zmeny stavby stavebníka O. B. a užívania nadstavby obytného domu. Na základe týchto podnetov bol vydaný ŠSD dňa 08. 02. 2018 na mieste stavby rodinného domu, kde bolo zistené, že zmena stavby bola uskutočnená v rozpore so stavebným povolením vydaným tunajším stavebným úradom č. SP 6131/2018-003-Mz zo dňa 08. 04. 2015 pre stavebníka O. B. a že zmena stavby sú užívané bez kolaudačného rozhodnutia. Orgán ŠSD listom zo dňa 02. 03. 2018 predložil výsledky šetrenia stavebnému úradu na prejednanie priestupku.

23. Na základe uvedeného predloženia veci bolo oznámením SP 5198/2018-002-JUDr. Sp zo dňa 20. 03. 2018 obvinenému O. B., N. D., O.Í. X a obvinene L.. O.. G. B., N. D., O. X oznámenie začatia nového konania vo veci priestupkov podľa § 105 ods. 2 písm. a/ Stavebného zákona, ktorého sa obvinený O. B. sa mal dopustiť tým, že ako stavebník v období od júla 2015 do 08. 02. 2018 do vykonania štátneho stavebného dohľadu na pozemku parc.č. 1793 kat. územie Y. D. O. X ako stavebník začal uskutočňovať zmeny stavby „Prestavba, prístavba a nadstavba rodinného domu“ D. O. X, D. v rozpore so stavebným povolením, ktoré vydalo Mesto Nitra, dňa 08. 04. 2015, a to tým, že strešná konštrukcia

nadstavby presahuje nad susedný pozemok na parc.č. 1792, ktorej vlastníkmi sú manželia B., o čom bola vyhotovená dokumentácia. Ďalej sa manželia B. v zmysle § 105 ods. 3 písm. c/ stavebného zákona mali dopustiť priestupku tým, že v období od augusta 2017 do 08. 02. 2018, t.j. do vykonávania stavebného dohľadu na pozemku č. 1793 ma O. X. Č.. X v Nitre užívali bez kolaudačného rozhodnutia zmeny stavby, prestavba, nadstavba a prístavba rodinného domu. Žalobca sa mal dopustiť ďalšieho priestupku tým, že ako vlastník stavby a stavebník zmien stavby „Prestavba, prístavba a nadstavba rodinného domu“ dňa 22. 06. 2018 na pozemku na parc. č. 1793, kat. územie Y.Á., D. O. X. Č.. X v Nitre nezabezpečil podmienky na vykonanie ŠSD tým, že zabránil orgánu ŠSD vyhotovenie fotodokumentácie užívania zmien vo vnútri stavby.

24. Mesto Nitra ako príslušný stavebný úrad po vykonanom dokazovaní a ústnych pojednávaniach o priestupok s priestupcami vydal rozhodnutie, ktorým bol žalobca uznaný vinným zo spáchania stavebných priestupkov podľa § 105 ods. 3 písm. c/ Stavebného zákona, ktorý sa dopustil tým, že v období letných mesiacov v r. 2017 do 26. 09. 2018 na pozemku parc.č. 1793 kat. územie Y. D. O. X. Č.. X S. D. užívali bez kolaudačného rozhodnutia zmeny stavby „Prestavba, prístavba a nadstavba rodinného domu“ a ďalšieho priestupku sa žalobca dopustil tým, že ako vlastník stavby a stavebník zmien stavby „Prestavba, prístavba a nadstavba rodinného domu“ dňa 22. 06. 2018 na parc. č. 1793 kat. územie Nitra Y, D. O. Č.. X S. D. nezabezpečil podmienky na vykonanie ŠSD tým, že zabránil orgánu ŠSD vykonať fotodokumentáciu užívania zmien vo vnútri stavby za čo mu podľa § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch bola uložená podľa § 105 ods. 3 písm. c/ Stavebného zákona pokuta vo výške 800,- eur a náhrada trov konania 16,- eur.

25. Žalobca podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie voči prvostupňovému správnenému orgánu, ktoré žalovaný správny orgán ako druhostupňový odvolací orgán zamietol odvolanie a rozhodnutie stavebného úradu potvrdil.

26. Správny súd sa v danom prípade oboznámil s výsledkami vykonaného dokazovania v rámci priestupkového konania pred prvostupňovým správnym orgánom ako aj obsahom administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu.

27. Podľa § 105 ods. 3 písm. c/ Stavebného zákona, priestupku sa dopustí ten, kto užíva stavbu bez kolaudačného rozhodnutia.

28. Pri hodnotení dôkazov ide o myšlienkovú činnosť správneho orgánu, v rámci ktorej je vykonaným dôkazom prisudzovaná hodnota záväznosti, dôležitosti pre rozhodnutie, hodnota zákonnosti a napokon aj hodnota ich pravdivosti.

29. Podľa § 105 ods. 5 Stavebného zákona, vplýva, že na priestupky a ich prejednanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch, teda zákon č. 372/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

30. Podľa § 12 citovaného zákona, pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a ako aj na to, či a akým spôsobom bol pre ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní.

31. Zákon o priestupkoch stanovuje pre naplnenie skutkovej podstaty, priestupku 4 základné znaky: objekt, objektívna stránka, subjekt, subjektívna stránka. Zavinenie je obligatórnym znakom subjektívnej stránky skutkovej podstaty priestupku.

32. V predmetnej veci prvostupňový správny orgán rozhodol o uložení pokuty podľa § 105 ods. 3 Stavebného zákona, keďže po vykonanom dokazovaní a dostatočnom preukázaní, že žalobca sa dopustil protiprávneho konania. Pod pojem protiprávnosť je potrebné zahrnúť všeobecne také konanie, ktoré je v rozpore s právom, teda s konaním je porušená alebo nesplnená právna povinnosť vyplývajúca zo zákona alebo z iného všeobecného záväzného predpisu alebo uložená na jeho základe. V danom prípade bolo

nesporne preukázané i samotným šetrením štátneho stavebného dohľadu, nielen vypočutými svedkami v správnom konaní, že žalobca užíval predmetné stavby bez kolaudačného rozhodnutia, teda sa preukázateľne dopustil priestupku podľa § 105 ods. 3 Stavebného zákona. Vo vzťahu k povahe a závažnosti spáchaného priestupku musí správny súd konštatovať, že zákonná podmienka užívania stavby len na základe kolaudačného rozhodnutia podľa § 76 ods. 1 Stavebného zákona, má nesporne svoje opodstatnenie, a to s poukazom na účel samotného kolaudačného konania, ktorým je overenie, či sa stavba uskutočnila podľa dokumentácie overenej stavebným úradom v stavebnom konaní, či sa dodržali zastavovacie podmienky určené územným plánom zóny, alebo podmienky určené v územnom rozhodnutí a v stavebnom povolení, či skutočné realizovanie stavby alebo jej užívanie nebude ohrozovať verejný záujem predovšetkým z hľadiska ochrany života a zdravia osôb, životného prostredia, bezpečnosti práce a technických zariadení (§ 81 ods. 1 Stavebného zákona), preto vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného priestupku ale aj s prihliadnutím na poľahčujúce okolnosti žalobcu mal správny súd za to, že žalobcovi uložená pokuta v dolnej hranici sadzby, ktorá je stavebným zákonom určená, bola uložená správnym orgánom správne.

33. Správny súd vo vzťahu k námietke, ktorú uvádza žalobca v žalobe a uvádzal ju aj v odvolaní, že konaním správneho orgánu došlo k porušeniu jeho práv, správny súd uvádza, že je v kompetencii správneho orgánu vyhodnotiť si dôvody nedostavenia sa obvinených na ústne pojednávanie. Keďže žalobca a jeho manželka sa ospravedlnili iba 5 dní pred nariadeným predjednaním priestupku a ako dôvod uviedli pracovné dôvody, tento dôvod nepovažoval za dôvod osobitného zreteľa, aby pojednávanie odročil, pretože okrem obvinených boli na toto predjednanie priestupku predvolaní aj ďalší svedkovia. Z pripojeného spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že správny orgán nariadil ďalšie pojednávania, neukončil vec bez výsluchu obvinených na pojednávaní. Na ďalšom stanovenom pojednávaní dňa 24. 04. 2018 obaja obdržali kópiu zápisnice z predchádzajúceho ústneho pojednávania zo dňa 18. 04. 2018 a boli správnym orgánom poučení o možnosti vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa im kladu za vinu a k dôkazom ako aj o tom, že si môžu uplatniť skutočnosti a dôkazy na svoju obhajobu, čo potvrdili svojim podpisom, a túto možnosť aj využili, pretože sa dňa 11. 05. 2018 k výpovediam svedkov vyjadrili.

34. Správny súd na ďalšie rozsiahle námietky, ktoré uvádza žalobca v žalobe ako aj vo vyjadrení pripomína, že skutočnosť, pre ktorú bol žalobca postihnutý z priestupku, a to užívanie zmien stavby (nadstavby a prístavby) bolo preukázané nielen výpoveďami svedkov, ktorých výsluchy namieta, ale aj najmä závermi, zápsmi a obrazovou dokumentáciou z miestnej ohliadky vykonanej v rámci štátneho stavebného dohľadu. Výpovede všetkých svedkov posudzoval prvostupňový správny orgán, i žalovaný v kontexte ďalších dôkazných prostriedkov, a to listinnými dôkazmi, a tiež písomnosťami, ktoré boli vyhotovené stavebným úradom v konaniach uvedených podľa stavebného zákona. Z obrazovej dokumentácie bolo jednoznačne preukázané, že priestory z neskolaudovanej prístavby sú užívané, nejedná sa o stavbu, pretože sa v nej dňa 08. 02. 2018 nachádzali kvety, veľký jedálenský stôl a gauč. Toto zariadenie nemožno považovať za štandardné vybavenie staveniska, nakoľko sa nejedná o zariadenia potrebné na uskutočňovanie stavby.

35. Taktiež užívanie nadstavby bolo v správnom konaní nielen svedeckými výpoveďami, ale taktiež to jasne vyplýva z obrazovej dokumentácie z vykonanej miestnej ohliadky ŠSD dňa 08. 02. 2018, kde jednotlivé izby boli zariadené nábytkom, posteľami, stoličkami, knihami, obrazmi na stenách, čo nemožno považovať taktiež za štandardné vybavenie staveniska. Súd považuje za účelovú obranu tvrdenie žalobcu, že v nadstavbe sa zdržuje iba on so stavebníkmi pri dokončovacích prácach. Stavebný zákon v ustanovení § 43i ods. 1 a 2 Stavebného zákona, jasne cituje, čo možno považovať za stavenisko a zariadenie stanoviska.

36. Podľa § 76 ods. 1 Stavebného zákona, dokončenú stavbu, prípadne jej časť spôsobilú na samostatné užívanie, alebo tú časť stavby, na ktorej sa vykonala zmena, alebo udržiavacie práce, pokiaľ tieto stavby vyžadovali stavebné povolenie možno užívať len na základe kolaudačného rozhodnutia.

37. Z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že v prístavbe a nadstavbe nebolo

stavenisko na uskutočňovanie stavby ale jednalo sa už o stavbu zariadenú príslušným nábytkom na užívanie.

38. Čo sa týka námietky žalobcu, že výrok správneho orgánu je formulovaný veľmi stručne, súd mal za to, že stručnosť nepredstavuje vadu, a z tohto výroku je jasné akého priestupku sa žalobca dopustil.

39. Námietka žalobcu ohľadne neumožnenia vyhotovenia fotodokumentácie pri vykonaní miestnej ohliadky dňa 22. 06. 2018 ŠSD je právne irelevantná, pretože podľa § 100 písm. a/ Stavebného zákona, stavebník, vlastník stavby, je povinný umožniť orgánom ŠSD okrem iného aj vytvárať predpoklady pre výkon dohľadu, pod čo sa začleňuje aj vyhotovenie fotodokumentácie z ohliadky stavby. Podľa § 105 ods. 1 písm. c/ Stavebného zákona, sa priestupku dopustí a pokutou do 331,- eur sa potrestá ten, kto nezabezpečuje podmienky na vykonávanie ŠSD, bráni v jeho výkone, nesplní výzvu orgánu ŠSD alebo neurobí opatrenie nariadené orgánom ŠSD.

40. Podľa § 140 Stavebného zákona, ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní. Z týchto citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že pri ŠSD a jeho výkone ide o miestnu ohliadku, a to aj v zmysle § 38 Správneho poriadku, pretože vlastník stavby je povinný umožniť orgánom ŠSD vstupovať do stavby, a títo v prípade nezabezpečenia podmienok vlastníkom stavby, nehrozí len poriadková pokuta podľa § 45 ods. 1 Správneho poriadku, ale takéto konanie stavebníka a vlastníka stavby sa kvalifikuje ako priestupok podľa § 105 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené bol súd toho názoru, že oba správne orgány dospeli k právnomu záveru v súlade so zákonom. Žalovaný správny orgán sa v rozhodnutí o odvolaní vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu ako odvolateľa, a s týmito skutkovými a právnymi závermi správnych orgánov sa súd stotožnil ako aj s uloženou sankciou za konanie, ktoré má znaky stavebného priestupku, že žalobca týmto rozhodnutím nebol poškodený na svojich právach. Súd nezistil také vady konania, pre ktoré by bolo potrebné zrušiť napadnuté rozhodnutie, a preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

42. Súd dal do pozornosti, že ďalšia účastníčka konania L. B. podala samostatnú žalobu, došlú súdu dňa 18. 07. 2019 v elektronickej podobe, bez autorizácie podľa osobitného predpisu, žalobkyňa svoje podanie v zmysle § 56 ods. 2 SSP nedoplnila, ani v listinnej ani v elektronickej podobe, autorizované podľa osobitného predpisu. V zmysle § 56 ods. 2 SSP, súd na takéto podanie neprihliada a na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Krajský súd uznesením 23Sa/62/2016-58 vrátil žalobkyňu súdny poplatok a na podanie neprihliadol.

II. Kasačná sťažnosť, vyjadrenia

43. Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v pozícii žalobcu v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť, ktorú zdôvodnil tým, že krajský súd v konaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 pís. f), g) a h) SSP).

44. Sťažovateľ poukázal na fakt, že konanie o priestupku možno považovať za konanie s trestným charakterom, preto je nutné na vec aplikovať aj ustanovenie článku 6 Európskeho dohovoru, ako aj základné zásady trestného práva. Sťažovateľ uviedol, že došlo k porušeniu práva na obhajobu ako súčasť práva na spravodlivé konanie, pričom krajský súd pochybenie správnych orgánov žiadnym spôsobom nenapravil, ale naopak názory správnych orgánov bez ďalšieho prevzal a to v rozpore so skutkovým stavom. Postupom správnych orgánov došlo k porušeniu práva podľa článku 6 ods. 3 písm. d/ Európskeho dohovoru.

45. Vo vzťahu k ustálenej praxi kasačného súdu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn.

3Cdo/6/2017, pričom do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutie Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie (rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo/129/2017).

46. Z administratívneho konania je nepochybné, že

dňa 18.04.2018 sa konalo ústne pojednávanie, na ktorom vypovedali viacerí svedkovia (najmä tí, ktorí sami iniciovali sankcionovanej sťažovateľa a jeho manželky, teda mali záujem na ich potrestaní), pričom sťažovateľ a jeho manželka sa pojednávania nezúčastnili, včas ospravedlnili svoju neprítomnosť a požiadali o zmenu termínu pojednávania. Predmetné pritom vyplýva zo zápisnice zo dňa 24.04.2018, v ktorej sa konštatuje nasledovné: Vo veci bolo nariadené ústne pojednávanie na termín 18.04.2018 s tým, že boli predvolaní aj svedkovia. Obvinení: O. B.U. V. L.. G. B. dňa 12.04.2018 písomne požiadali o zmenu termínu ústneho pojednávania, ktorého sa nemohli zúčastniť z pracovných dôvodov.“ Podľa ustanovenia 74 ods. 1 zákona o priestupkoch, o priestupku koná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu. Konat' pojednávanie v priestupkovom konaní možno len vtedy, ak sa obvinený odmietne dostaviť na pojednávanie, hoci bol riadne a včas predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu. Takéto okolnosti ale v administratívnom konaní zistené neboli, práve naopak, správny orgán ospravedlnenie akceptoval. Neexistoval preto dôvod, pre ktorý mohol správny orgán zákonne vykonať ústne pojednávanie. Krajský súd k tomu uviedol, že „žalobca a jeho manželka sa ospravedlnili iba 5 dní pred nariadeným pojednávaním a ako dôvod uviedli pracovné dôvody, tento dôvod nepovažoval za dôvod osobitného zreteľa, aby pojednávanie odročil, pretože okrem obvinených boli na toto prejednanie priestupku predvolaní aj ďalší svedkovia.

47. Sťažovateľovi nie je vôbec zrejmé, z čoho krajský súd vychádzal pri jeho úvahách, keďže zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 18.04.2018 ani zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 24.04.2018 nevyplýva, že by správny orgán ospravedlnenie sťažovateľa a jeho manželky neakceptoval (práve naopak, ich ospravedlnenie vyhodnotil ako dôvodné, keďže im nariadil nový termín pojednávania).

48. Poukázal tiež na to, že krajský súd sa odklonil od ustálenej súdnej praxe, najmä rozhodnutia R/2014, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, pretože akceptoval vykonanie ústneho pojednávania správnym orgánom v neprítomnosti obvinených, hoci na takéto postupy neboli splnené podmienky. Argumentáciu Krajského súdu považoval za nedôvodnú, pretože sťažovateľ nenamietal, že by správny orgán nemal byť kompetentný posúdiť a vyhodnotiť dôvody ospravedlnenia. Nakoľko však ospravedlnenie bolo akceptované, bolo urobené včas, nemohlo byť ústne pojednávanie o priestupku vykonané, bez prítomnosti sťažovateľa, t.j. obvineného. Krajský súd však dospel k záveru, že neexistovali dôvody osobitného zreteľa, na pojednávanie boli predvolané aj iné osoby, tak sa pojednávanie o priestupku neodročilo. Takéto posúdenie je zjavne nesprávne, bez opory v právnom poriadku a ustálenej praxe kasačného súdu.

49. Vo vzťahu k nesprávnemu právnomu posúdeniu uviedol, že sťažovateľ nemohol realizovať jemu patriace práva uvedené v článku 6 ods. 3 písm. c/ Európskeho dohovoru, nakoľko správny orgán vypočul svedkov na uvedenom pojednávaní bez prítomnosti obvinených, napriek tomu, že sťažovateľ žiadal o odročenie pojednávania, respektíve zmenu termínu. Nebolo rešpektované právo na obhajobu vyplývajúce z čl. 6 odsek 3 písm. d/ Európskeho dohovoru. Pokiaľ správny orgán umožnil obvinenému nahliadnuť do zápisnice z pojednávania konaného dňa 18.04.2018 a bol poučený, že sa môže k daným skutočnostiam vyjadriť, nedošlo k naplneniu účelu článku 6 ods. 3 písm. d/ Európskeho dohovoru, ani k zaručeniu práva dosiahnuť predvolanie na výsluch svedkov vypočutých v jeho neprospech. Podľa názoru sťažovateľa je potrebné rozlišovať právo obvineného zúčastniť sa na výsluchu svedkov a dosiahnuť na takéto pojednávanie predvolanie a právom obvineného na vyjadrenie sa k zápisnici z ústneho pojednávania. Teda vyjadrenie sa k podkladom. Nakoľko krajský súd dôsledne nerozlišoval medzi jednotlivými procesnými právami obvineného, ktoré ako celok tvoria právo na obhajobu, došlo k porušeniu zákona ustanovenia čl. 6 odsek 3 písmena d/ Európskeho dohovoru v postupe a rozhodnutí

krajského súdu. Správny orgán musí preto rešpektovať procesné právo obvineného z priestupku, základné zásady správneho konania a článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo/200/2009.

50. Právo podľa článku 6 ods. 3 písm. d/ Európskeho dohovoru je v prípade priestupkového konania rešpektované iba vtedy, ak bude mať obvinená osoba reálnu možnosť zúčastniť sa pojednávania, na ktorom sú vypočúvaní svedkovia v jeho prospech, ako aj v jeho neprospech a svojim vlastným aktívnym konaním vplývať na obsah výpovede toho ktorého svedka. Iba dodatočné vyjadrenie sa k už realizovanej výpovedi nekorešponduje s účelom predmetného ustanovenia. Ak bolo zo strany obvinenej osoby požiadané o zmenu termínu pojednávania a táto žiadosť bola dôvodná a ospravedlnenie akceptované, neboli splnené podmienky na jeho uskutočnenie bez jeho neprítomnosti. Obvinenému tak bolo upreté právo podľa článku 6, ods. 3 písm. d/ Európskeho dohovoru, pričom krajský súd v tejto súvislosti dospel k nesprávnym právnym záverom. Vyššie uvedený nezákonný postup v súvislosti s predvolávaním a vypočúvaním svedkov sa opakovane aj dňa 10.05.2018, kedy na pojednávanie sťažovateľ vôbec predvolaný nebol a ani jeho manželka. V tomto smere poukazoval aj napríklad na rozhodnutie ESĽP Unterpertinger proti Rakúsku z 24. novembra 1986. Právo na výsluch svedka ESĽP interpretuje ako možnosť vyjadriť sa k výpovedi svedka a súčasne možnosť klásť svedkovi otázky, teda ho priamo vypočúvať.

51. K porušeniu práva na spravodlivý proces uviedol, že z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Sťažovateľ v prejednávanej veci poukázal na početnú judikatúru Najvyššieho súdu SR ako aj ESĽP, ktorá sa na vec vzťahovala, pričom povinnosťou súdu bolo vyrovnáť sa s danými rozhodnutiami, pokiaľ ich nepovažoval za relevantné pre danú vec. Krajský súd nepostupoval uvedeným spôsobom a na sťažovateľom citovanú judikatúru prakticky žiadnym spôsobom nereagoval. V konaní pred správnym súdom sa okrem princípov, na ktorých spočíva civilný sporový poriadok primerane riadi aj princípmi uvedenými v odsekoch 2 až 12. Poukázal na § 139 ods. 2 SSP a na článok 2 ods. 2, ods. 3 Civilného sporového poriadku. Povinnosť vysporiadať sa s judikatúrou vyslovil aj kasačný súd vo veci 10 Sžfk/15/2018, ktorý uviedol, v ďalšom konaní v súlade s § 139 SSP v odôvodnení rozhodnutia náležite objasni svoje právne posúdenie veci a vysporiadal sa s námietkami a argumentami účastníkov konania (vrátane judikatúry). Vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces, sťažovateľ tiež namietal, že krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou týkajúcou sa určitosti a jednoznačnosti skutku, z ktorého bol obvinený a následne uznaný za vinného. Sťažovateľ pritom nenamietal stručnosť skutku, ale jeho neurčitost' a nezákonnosť. Podľa názoru sťažovateľa, správne orgány do skutkovej vety pojali iba formálne znaky skutkovej podstaty, respektíve formálny text zákona s uvedením času a miesta, kde sa skutok mal odohrať, avšak nie je v ňom bližšie konkretizované vlastné správanie sa obvineného. Teda akým spôsobom užíval stavbu - bývaním, skladovaním vecí a podobne, či je kolaudačné rozhodnutie potrebné a iné. V tomto smere poukázal aj na rozhodnutia sp. zn. 8Sžo/28/2007 a sp. zn. 10Sžo/58/2016. Pokiaľ teda skutková veta uvádza iba, že sťažovateľ užíval stavbu bez kolaudačného rozhodnutia, ide iba o skopírovanie textu zákona, a to bez bližšej identifikácie vlastného konania páchatel'a, nakoľko chýba spôsob spáchania skutku. Krajský súd však nedal takmer žiadnu odpoveď na to, prečo považoval skutok vymedzený za dostatočne určitý a konkrétny a to aj napriek tomu, že poukázal na ustálenú súdnu prax kasačného súdu. V tomto smere poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I ÚS/290/2015, alebo I ÚS/736/2016. Iba všeobecné konštatovanie nie je dostatočné pre odôvodnenie akéhokoľvek rozhodnutia.

52. Taktiež sťažovateľ poukázal na nesprávne právne posúdenie výkonu štátneho stavebného dozoru, keď krajský súd túto činnosť považoval za správne konanie a na jeho priebeh aplikoval ustanovenia správneho poriadku. Správny poriadok síce v ustanovení § 140 pripúšťa subsidiárne použitie správneho poriadku, ale iba na konanie podľa stavebného zákona. Sťažovateľ mal za to, že výkon štátneho stavebného dohľadu podľa ustanovenia § 98 a nasl. Stavebného poriadku, ale nie je činnosťou pri ktorej sa rozhoduje o právach a právom chránených záujmoch, alebo povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Z tohto dôvodu sa na ňu nemôžu subsidiárne vzťahovať Správny poriadok. Výkon Štátneho stavebného dohľadu, teda nie je ohliadkou v zmysle Správneho poriadku, ale osobitnou

činnosťou vykonávanou podľa stavebného poriadku s vlastným účelom - zabezpečovanie verejných záujmov a práv a právom chránených záujmov osôb. Výsledkom štátneho stavebného dozoru nie je rozhodnutie, ktoré by menilo na základe ktorého by vznikali alebo zanikali práva a povinnosti osôb. Štátny stavebný dozor ma svoju úpravu len v ustanoveniach § 98 až 104 Stavebného poriadku bez možnosti subsidiárnej alebo inej podpornej aplikácie osobitných predpisov. Mal za to, že žiadne ustanovenia § 98 až 104 Stavebného poriadku neumožňuje orgánom štátneho stavebného dozoru vyhotovovať obrazové, zvukové, alebo iné záznamy zo súkromia fyzických osôb. Pokiaľ štátne orgány môžu konať iba v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, potom neumožnenie sťažovateľa vykonať fotodokumentáciu orgánu dohľadu, nemožno považovať za protiprávnu činnosť, keďže takéto oprávnenie orgány Štátneho stavebného dozoru ani nemajú. Podľa názoru žalobcu išlo vo výkone činnosti Štátneho stavebného dozoru o neoprávnené zasahovanie do súkromného rodinného života sťažovateľa a jeho rodiny. Sťažovateľ má za to, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec, ak výkon štátneho stavebného dozoru považoval za správne konanie, konkrétne obhliadku ako inštitút správneho poriadku, následkom čoho potom považoval správanie sťažovateľa za protiprávne, (za priestupok), hoci orgány Štátneho stavebného dozoru nemajú oprávnenie na vyhotovovanie obrazových alebo iných záznamov z domácnosti osoby podozrivej z priestupku. Vzhľadom na uvedené, žiadal aby kasačný súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

53. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti písomne nevyjadril.

III. Konanie pred kasačným súdom, právne názory

54. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná na oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP) a že ide o rozsudok proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP),s tým že deň vyhlásenia rozhodnutia bol vyhlásený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. marca 2021 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

55. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

(2) Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

56. Podľa § 139 ods. 1, 2 SSP v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách "V mene Slovenskej republiky" uvedie označenie správneho súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie účastníkov konania a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o prípustnosti kasačnej sťažnosti, o lehote na podanie kasačnej sťažnosti, o náležitostiach kasačnej sťažnosti, o povinnom zastúpení advokátom v kasačnom konaní alebo o neprípustnosti opravného prostriedku, deň a miesto vyhlásenia.

(2) V odôvodnení rozsudku uvedie správny súd stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať.

Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

57. Podľa § 194 ods. 1, 2 SSP správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

(2) Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

58. Podľa § 195 SSP správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak

a) zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci alebo skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu,

b) ide o skúmanie otázky zániku zodpovednosti za priestupok, uplynutia prekluzívnej lehoty alebo premĺčacej lehoty, v ktorej bolo možné vyvodiť zodpovednosť za iný správny delikt alebo za iné podobné protiprávne konanie,

c) ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie,

d) ide o dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukládanie sankcií v rámci správneho trestania,

e) ide o skúmanie, či uložený druh sankcie a jej výška nevybočili z rozsahu správnej úvahy orgánu verejnej správy.

59. Podľa § 196 SSP ak správny súd mimo žalobných bodov zistí, že sú dané vady uvedené v § 195, oznámi to bezodkladne účastníkom konania a vyzve ich, aby sa k nim v určenej lehote vyjadrili.

60. Podľa § 105 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. (1) Priestupku sa dopustí a pokutou do 10 000 Sk sa potresce ten, kto

a) uskutočňuje jednoduchú stavbu, drobnú stavbu, stavebné úpravy alebo udržiavacie práce, ktoré treba ohlásiť, bez takéhoto ohlásenia alebo v rozpore s ním,

b) uskutočňuje terénne úpravy a práce podľa tohto zákona, na ktoré je potrebné povolenie stavebného úradu, bez takéhoto povolenia alebo v rozpore s ním,

c) nezabezpečuje podmienky na vykonávanie štátneho stavebného dohľadu, bráni v jeho výkone, nesplní výzvu orgánu štátneho stavebného dohľadu alebo neurobí opatrenie nariadené orgánom štátneho stavebného dohľadu,

d) neudržiava stavbu napriek opätovnej výzve orgánu štátneho stavebného dohľadu alebo rozhodnutiu stavebného úradu,

e) znemožňuje vstup na vlastný pozemok alebo na vlastnú stavbu oprávneným osobám (§ 134) alebo oprávneným zamestnancom orgánov štátnej správy, ktorí plnia úlohy vyplývajúce z tohto zákona a týkajúce sa tohto pozemku alebo stavby,

f) vykonáva vedenie uskutočňovania stavby a napriek výzve orgánu štátneho stavebného dohľadu neplní

svoje povinnosti,

g) zrušené od 2.1.2015.

61. Podľa § 105 ods. 3 zák. č. 50/1976 Zb. (3) Priestupku sa dopustí a pokutou do 1 milióna Sk sa potresce ten, kto

a) vykonáva činnosti, na ktoré je potrebné územné rozhodnutie bez takého rozhodnutia alebo v rozpore s ním,

b) ako stavebník uskutočňuje novú stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním,

c) užíva stavbu bez kolaudačného rozhodnutia, pokiaľ je také rozhodnutie potrebné,

d) napriek opätovnej výzve orgánu štátneho stavebného dohľadu alebo rozhodnutiu stavebného úradu neudržiava stavbu do tej miery, že jej stav ohrozuje životy alebo zdravie osôb,

e) v určenej lehote nevykoná rozhodnutie príslušného stavebného úradu o odstránení stavby.

62. Podľa § 105 ods. 6 a 7 zák. č. 50/1976 Zb. (6) Priestupky prejednáva stavebný úrad alebo inšpekcia.

(7) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch (zákon č. 372/1990 o priestupkoch)

63. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

64. Podľa § 51 zákona č. 372/1990 Zb. ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

65. Podľa § 74 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupku koná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu.

66. Podľa § 77 Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch výrok rozhodnutia o priestupku, ktorým je obvinený z priestupku uznaný vinným, musí obsahovať tiež popis skutku s označením miesta a času spáchania priestupku, vyslovenie viny, druh a výšku sankcie, prípadne rozhodnutie o upustení od uloženia sankcie (§ 11 ods. 3), o započítaní času do času zákazu činnosti (§ 14 ods. 2), o uložení ochranného opatrenia (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 ods. 2) a o trovách konania (§ 79 ods. 1).

67. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým správny súd zamietol žalobcu, ktorou sa sťažovateľ domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného zo dňa 24.04.2019, pod sp. zn. OU-NR-OVBP2-2019/014533-2 , ktorým rozhodnutím žalovaný podľa § 59 ods. 2 Správneho súdneho poriadku potvrdil rozhodnutie mesta Nitra a č. SP 5198/2018 - 037 - JUDr.Sp zo dňa 26.09.2018, ktorým prvostupňový orgán verejnej správy vo vzťahu k sťažovateľovi ho uznal za vinného zo spáchania priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. c/ Stavebného zákona, ktorého sa obvinený O. B. spolu s manželkou L.. G. B. dopustili tým, že v období od letných mesiacov roku 2017 do 26.9.2018 na pozemku parcela č. 1793 katastrálne územie Y. D. O.G. X. X S. D.re užívali bez kolaudačného rozhodnutia zmeny stavby „ Prestavba, prístavba a nadstavba rodinného domu“. Týmto prvostupňovým rozhodnutím bol sťažovateľ tiež podľa § 105 ods. 1 písm. c/ Stavebného zákona uznaný za vinného za to, že ako vlastník

stavby a stavebník zmien stavby „Prestavba, prístavba a nadstavba rodinného domu“ dňa 22.06.2018 na pozemku parcele č. 1793, kat. územie Y. D. O. X. X. S. D., nezabezpečil podmienky na vykonanie štátneho stavebného dohľadu tým, že zabránil orgánom Štátneho stavebného dohľadu vyhotovenie fotodokumentácie užívania zmien vo vnútri výstavby. Pričom za uvedené konanie mu podľa § 12 ods. 2 Zákona o priestupkoch bola uložená podľa § 105 ods. 3 písm. c/ Stavebného zákona pokuta vo výške 800,-eur. Týmto prvostupňovým rozhodnutím bola tiež ďalšia účastníčka konania L. B. uznaná vinnou zo spáchania priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. c/ Stavebného zákona, ktorého sa dopustila spoločne s manželom O. B., tým, že v období od letných mesiacov roku 2017 do 26.09.2018 na pozemku parcela č. 1793, kat. územie Y. D. O. X. X. S. D. užívali bez kolaudačného rozhodnutia zmenu stavby „Prestavba, prístavba a nadstavba rodinného domu“, za čo jej podľa § 105 ods. 3, písm. c/ Stavebného zákona bola uložená pokuta vo výške 700,-Eur.

68. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu kasačný súd musí zdôrazniť, že postupom krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu a vydaním preskúmaného rozhodnutia, bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a na odôvodnenie rozhodnutia (II.ÚS/383/06). Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS/85/06). Rovnako sa Ústavný súd SR vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutia aj v náleze III.ÚS/119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV.ÚS/115/03).

69. Kasačný súd konštatuje, že jednou z kasačných námietok (dôvodov) uplatnených zo strany sťažovateľa bol aj kasačný dôvod podľa ust. § 440 ods. 1 písm. f/ SSP, podľa ktorého krajský súd v konaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vo vzťahu k tomuto uplatnenému dôvodu, sťažovateľ poukazoval najmä na to, že krajský súd sa nezaoberal judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj ESLP na ktorú vo veci poukazoval, takisto sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou týkajúcou sa určitosti a jednoznačnosti skutku, z ktorého bol obvinený a následne žalobca uznaný za vinného. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazoval na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

70. Po preskúmaní veci kasačný súd konštatuje, že krajský súd vo svojom rozhodnutí sa vôbec nevysporiadal s námietkami sťažovateľa uvedenými v žalobe v konkrétosti, ktoré sa týkali najmä námietky s poukazom na § 191 ods. 1 písm. g/ SSP, že došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej a to najmä vo vzťahu k tomu, že sťažovateľ ako obvinený z priestupku nebol prítomný pri výsluchu svedka O.. A. G., ktorý sa konal dňa 17.07.2018, taktiež správny súd nezaujal žiadny názor vo vzťahu ku konkrétnym námietkam uvedeným v bode III.c. žaloby. Krajský súd len stroho konštatoval, že ďalšie rozsiahle námietky, ktoré v žalobe žalobca uvádza, resp. skutočnosť, pre ktorú bol žalobca postihnutý z priestupku a to užívanie zmien stavby, nadstavby a prístavby by bolo preukázané nielen výpoveďami svedkov, ktorých výsluchy namieta, ale najmä závermi, zápismi a obrazovou dokumentáciou z miestnej ohliadky vykonanej v rámci štátneho stavebného dohľadu. Krajský súd v predmetnom prípade sa v zásade v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, pričom podľa názoru kasačného súdu v danom prípade absentuje akékoľvek odôvodnenie právnej úvahy krajského súdu a vysporiadanie sa s námietkami sťažovateľa uvedenými v žalobe.

71. Kasačný súd nemôže súhlasiť ani s dostatočným vysporiadaním sa s námietkou neurčitosti výroku

rozhodnutia o priestupku, resp. ktorú správny súd zdôvodnil len jednou vetou, že stručnosť nepredstavuje vadu a z tohto výroku je jasné akého priestupku sa žalobca dopustil. Žalobca v žalobe konkrétne poukazuje na to, že vo výrokovej časti rozhodnutia o priestupku chýba spôsob jeho spáchania, poprípade i evidencia iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, pričom poukazuje aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Ani takéto vysporiadanie sa s touto námietkou nie je dostatočné.

72. Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach stabilne uvádza : že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej stránky rozhodnutia (m.m. III.ÚS/328/05, III.ÚS 116/06, III.ÚS/ 107/07). Ústavný súd SR tiež uvádza: „podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie (subsumcia skutkového stavu pod zvolené právne normy), nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.“ (I. ÚS 33/2012).

73. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutia súdu boli odôvodnené a presvedčivé. Odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Kasačný súd má za to, že z napadnutého rozhodnutia krajského súdu nie je zrejmé, ako sa krajský súd vysporiadal so žalobnými námietkami žalobcu a v čom vlastne vidí jasné dôvody zamietnutia žaloby.

74. Kasačný súd poznamenáva, že nie je úlohou kasačného súdu domýšľať dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol vo veci tak ako rozhodol, ani nahrádzať úlohu správneho súdu v súdnom prieskume rozhodnutí správnych orgánov. Krajský súd pochybil, keď zamietol žalobu sťažovateľa bez toho, aby uviedol jednoznačné odpovede na všetky námietky sťažovateľa v žalobe, ktoré s predmetnou vecou súvisia. Takéto rozhodnutie možno považovať za arbitrárne, pretože aj nedostatočne odôvodnené rozhodnutie súdu môže zasiahnuť do práva na súdnu ochranu, ktorá je garantovaná každému Ústavou SR.

75. Kasačný súd dodáva, že sa nezaoberá ďalšími námietkami uvedenými v kasačnej sťažnosti, pretože má za to, že už vyššie uvedené skutočnosti sú dostatočným dôvodom na jeho zrušenie, preto postupoval Najvyšší súd SR podľa § 462 ods. 1 SSP a rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

76. Kasačný súd poukazuje aj na charakter kasačného konania, resp. kasačnej sťažnosti ako opravného prostriedku, ktorý smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu, a preto nie je možné konaním pred kasačným súdom (okrem výnimočných prípadov) nahrádzať konanie pred krajským súdom. Každá skutková a právna otázka, ktorá je v prejednávanej veci rozhodujúca a relevantným spôsobom namietaná, musí byť predmetom posúdenia krajským súdom. Kasačný súd nie je oprávnený nahrádzať postupy krajského súdu v konaní. Iný postup, by vzhľadom na okolnosti prípadu bol v rozpore so zásadou denegatio justitiae - odopretie spravodlivého súdu, čo by znamenalo porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zakotveného v článku 46 Ústavy SR.

77. V ďalšom konaní bude preto úlohou krajského súdu, aby v zmysle vyššie uvedených právnych názorov kasačného súdu (§ 469 SSP) v odôvodnení rozhodnutia v súlade s § 139 SSP náležite objasnil svoje právne posúdenie veci a vysporiadal sa s námietkami a argumentami účastníkov konania (aj vrátane judikatúry). Krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania podľa § 467 ods. 3 Správneho súdneho poriadku.

78. Senát Najvyššieho súdu SR rozhodol v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok prípustný nie je.